

Rekomendacja nr 188/2025

z dnia 3 grudnia 2025 r.

Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie objęcia refundacją produktu leczniczego Opdivo (niwolumab) w ramach programu lekowego B.4. „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)”

Prezes Agencji rekomenduje objęcie refundacją produktu leczniczego Opdivo (niwolumab) w ramach programu lekowego B.4. „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)” bezpłatnie dla pacjenta, w ramach istniejącej grupy limitowej, wyłącznie u pacjentów w IV stopniu zaawansowania, pod warunkiem ujednoczenia proponowanego RSS

Jednocześnie **Prezes Agencji nie rekomenduje** objęcia refundacją produktu leczniczego Opdivo (niwolumab), w ramach programu lekowego B.4. „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)” w miejscowym zaawansowaniu nowotworu (III stopień zaawansowania) poza możliwościami leczenia operacyjnego.

Uzasadnienie

Oceniane wskazanie obejmuje stosowanie niwolumabu w skojarzeniu z ipilimumabem w leczeniu pierwszej linii leczenia nieoperacyjnego raka jelita grubego w stopniu zaawansowania III lub IV, z zaburzeniami mechanizmu naprawy nieprawidłowo sparowanych nukleotydów DNA (dMMR) lub z wysoką niestabilnością mikrosatelitarną (MSI-H).

Obecnie w programie lekowym B.4 w analizowanej populacji dostępne i refundowane jest leczenie z wykorzystaniem pembrolizumabu, jedynie u pacjentów w IV stopniu zaawansowania. W ramach katalogu chemioterapii dostępne i refundowane jest także leczenie za pomocą terapii standardowej (ST) obejmującej schematy leczenia chemioterapią (kapecytabina, 5-fluorouracyl, leukoworyna, irinotekan, oksaliplatyna) także z wykorzystaniem leków celowanych (bewacyzumab, cetuksymab, panitumumab).

Schematy niwolumab (NIV) z ipilimumabem (IPI) oraz pembrolizumab (PEM) są zalecane w wytycznych postępowania klinicznego w pierwszej linii leczenia pacjentów z chorobą przerzutową (IV stadium zaawansowania) z potwierdzonym statusem dMMR/MSI-H (ESMO 2025) oraz w pierwszej linii leczenia u pacjentów z chorobą zaawansowaną nieoperacyjną (III stadium zaawansowania) lub przerzutową (IV stadium zaawansowania) i potwierdzonym statusem dMMR/MSI-H (NCCN 2025).

W ramach przeprowadzonej analizy klinicznej przedstawiono wyniki badania randomizowanego z grupą kontrolną – RCT CheckMate 8HW dla porównania NIV+IPI z ST. Badanie obejmowało jedynie pacjentów w IV stopniu zaawansowania. W badaniu wykazano istotne statystycznie i klinicznie różnice na korzyść NIV+IPI vs ST w zakresie przeżycia wolnego od progresji. Odnotowano również istotne statystyczne różnice wskazujące na korzyść ze stosowania NIV+IPI względem ST w zakresie progresji choroby na następnej linii leczenia (PFS2) oraz punktów końcowych związanych z jakością życia pacjentów. W zakresie bezpieczeństwa odnotowano różnice na korzyść NIV+IPI vs ST dla punktów końcowych: ryzyko wystąpienia zgonu, AE 3. lub 4. stopnia, SAE (w tym 3. lub 4. stopnia) i TRAE oraz na niekorzyść NIV+IPI vs ST dla m.in. występowania świądu i niedoczynności tarczycy.

Nie odnaleziono badań bezpośrednio porównujących skuteczność i bezpieczeństwo stosowania ocenianej technologii ze stosowaniem PEM. Wnioskowanie opiera się na wynikach porównania

pośredniego. [REDACTED]

Zgodnie z wynikami analizy ekonomicznej stosowanie NIV+IPI w miejsce PEM oraz ST [REDACTED]

W analizie wpływu na budżet [REDACTED]

Biorąc pod uwagę wnioski płynące z przeprowadzonych analiz, wytyczne praktyki klinicznej, dostępne dowody naukowe, szacowane obciążenie budżetu płatnika publicznego oraz negatywne Stanowisko wydane przez Radę Przejrzystości, Prezes Agencji uznaje finansowanie wnioskowanej technologii za zasadne wyłącznie u pacjentów w IV stopniu zaawansowania po spełnieniu warunków ujętych w sentencji.

Przedmiot wniosku

Zlecenie Ministra Zdrowia dotyczy oceny zasadności finansowania ze środków publicznych produktów leczniczych:

- Opdivo (niwolumab), koncentrat do sporządzania roztworu do infuzji, 10 mg/ml, 1 fiol. à 10 ml, GTIN 05909991220518; proponowana cena zbytu netto: [REDACTED],
- Opdivo (niwolumab), koncentrat do sporządzania roztworu do infuzji, 10 mg/ml, 1 fiol. à 4 ml, GTIN 05909991220501; proponowana cena zbytu netto: [REDACTED].

Proponowana odpłatność i kategoria dostępności refundacyjnej: bezpłatnie w programie lekowym, w istniejącej grupie limitowej (1144.0, Niwolumab)

Problem zdrowotny

Rak jelita grubego jest to nowotwór występujący w obrębie okrężnicy, zgięcia esiczo-odbytniczego i odbytnicy. W 90-95% przypadków zachorowanie na nowotwór złośliwy jelita grubego jest sporadyczne, w pozostałych 5-10% występuje podłoże dziedziczne. Niestabilność mikrosatelitarną (*microsatellite instability-high* – MSI-H) wynikającą z zaburzeń w genach odpowiadających za naprawę DNA (*deficiencies in DNA mismatch repair* – dMMR) stwierdza się u maksymalnie 15% pacjentów z nowotworem jelita grubego. U 3–5% pacjentów z rakiem jelita grubego dMMR/MSI-H jest spowodowane zespołem Lyncha - dziedziczną mutacją w jednym z czterech głównych genów MMR. Osoby z zespołem Lyncha są bardziej narażone na zachorowanie na raka jelita grubego, endometrium (macicy), żołądka, jajnika i inne nowotwory.

Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w 2022 roku na raka jelita grubego zachorowało 10,3 tys. mężczyzn i 8,5 tys. kobiet, czyli 57/100 tys. mężczyzn i 44/100 tys. kobiet - co czyni raka jelita grubego trzecim co do częstości występowania nowotworem u mężczyzn i drugim u kobiet. Niemal 95% pacjentów stanowią osoby powyżej 49 roku życia. W 2022 roku z powodu raka jelita grubego (CRC), zmarło prawie 12 tys. osób, w tym 6,8 tys. mężczyzn i 5,1 tys. kobiet, czyli 37/100 tys. mężczyzn i 26/100 tys. kobiet.

Alternatywna technologia medyczna

Obecnie w analizowanej populacji dostępne i refundowane jest leczenie z wykorzystaniem pembrolizumabu u pacjentów w IV stopniu zaawansowania (w programie lekowym B.4.). W ramach katalogu chemioterapii dostępne i refundowane jest także leczenie za pomocą terapii standardowej (ST) obejmującej schematy leczenia chemioterapią (kapecytabina, 5-fluorouracyl, leukoworyna, irinotekan, oksaliplatyna) także z wykorzystaniem leków celowanych (bewacyzumab, cetuksymab, panitumumab).

Opis wnioskowanego świadczenia

Niwolumab (kod ATC L01FF01) jest ludzkim przeciwciałem monoklonalnym z klasy immunoglobulin G4 (IgG4), które wiąże się z PD-1, blokując jego interakcje z PD-L1 i PD-L2, nasilając odpowiedź przeciwnowotworową limfocytów T.

Dnia 19.12.2024 r. miało miejsce rozszerzenie wskazania do leczenia skojarzonego niwolumab+ipilimumab w 1. linii leczenia nieoperacyjnego lub z przerzutami CRC, w tym odbytnicy u dorosłych pacjentów z zaburzeniami mechanizmów naprawy nieprawidłowo sparowanych nukleotydów DNA lub z wysoką niestabilnością mikrosatelitarną.

Leczenie CRC w skojarzeniu z ipilimumabem to podanie leku w infuzji dożylniej:

- 240 mg w ciągu 30 minut dla pierwszych 4 dawek;
- w fazie monoterapii 240 mg co 2 tyg. w ciągu 30 minut lub 480 mg co 4 tyg. w ciągu 60 minut.

Maksymalny czas leczenia wynosi 24 miesiące.

Aktualnie wnioskowany produkt leczniczy jest refundowany w ramach szeregu programów lekowych.

Ocena skuteczności (klinicznej oraz praktycznej) i bezpieczeństwa

Odnaleziono jedno pierwotne badanie z randomizacją, oceniające skuteczność i bezpieczeństwo stosowania NIV w skojarzeniu z IPI w porównaniu z ST wybraną przez badacza (mFOLFOX6 lub FOLFIRI lub mFOLFOX6 lub FOLFIRI w skojarzeniu z BEV lub CET) w 1. linii leczenia u pacjentów nieoperacyjnym CRC lub mCRC z dMMR/MSI-H – badanie CheckMate 8HW. Wszyscy pacjenci w badaniu byli w IV stadium zaawansowania – mCRC.

Dodatkowo, w analizie uwzględniono nieopublikowane porównanie pośrednie prezentujące wyniki NIV+IPI vs PEM z wykorzystaniem danych pochodzących z RCT CheckMate 8HW i Keynote-177 (oceniające PEM vs ST).

Skuteczność

Porównanie bezpośrednie NIV+IPI vs ST - CheckMate 8HW

Wyniki badania CheckMate 8HW wskazują, że stosowanie NIV+IPI w porównaniu z ST przyczyniło się do istotnego statystycznie wydłużenia PFS u pacjentów z potwierdzonym statusem dMMR/MIS-H. Porównanie NIV+IPI vs ST dla mediany okresu obserwacji 47 mies.: HR=0,21 (95%CI: 0,14; 0,31); mediana PFS była ok. dziesięciokrotnie dłuższa w grupie NIV+IPI w porównaniu z grupą kontrolną (54,1 vs 5,9 miesiąca).

Nie przedstawiono danych dotyczących przeżycia całkowitego ze względu na niedojrzałość danych w chwili przeprowadzenia analizy.

Odnotowano istotną poprawę w następujących domenach kwestionariusza EORTC QLQ-C30: globalna ocena stanu zdrowia, funkcjonowanie fizyczne, pełnienie ról społecznych, funkcjonowanie społeczne, zmęczenie, nudności i wymioty. Terapia NIV+IPI w porównaniu z otrzymywaniem ST, wiązała się z poprawą jakości życia pacjentów dla objawów mierzonych za pomocą kwestionariusza EORTC QLQ-CR29, takich jak: krew i śluz w stolcu oraz uczucie wzdęcia brzucha. U chorych otrzymujących NIV+IPI odnotowano statystycznie istotną poprawę jakości życia w domenie wizualnej skali analogowej (VAS) oraz numeryczną poprawę dla wskaźnika użyteczności stanu zdrowia (UI), które były oceniane za pomocą kwestionariusza EQ-5D-3L.

Porównanie pośrednie NIV+IPI vs PEM

Bezpieczeństwo

Porównanie bezpośrednie NIV+IPI vs ST - CheckMate 8HW

W badaniu CheckMate 8HW leczenie schematem NIV+IPI w porównaniu do ST wiązało się z IS zmniejszeniem ryzyka wystąpienia zgonu, AE 3. lub 4. stopnia, SAE (w tym 3. lub 4. stopnia) oraz TRAE. Stosowanie NIV + IPI w porównaniu z ST wiązało się z IS wzrostem ryzyka wystąpienia następujących TRAE: świądu, niedoczynności tarczycy i niedoczynności nadnerczy. Otrzymywanie NIV+IPI w porównaniu z ST wiązało się z istotnym statystycznie zmniejszeniem ryzyka wystąpienia TRAE takich jak: biegunka, astenia, nudności.

Porównanie pośrednie NIV+IPI vs PEM

Pomiędzy terapią NIV+IPI, a PEM nie odnotowano znamienych statystycznie różnic w zakresie ryzyka wystąpienia AE ogółem, AE 3. lub 4. stopnia / AE ≥ 3 . stopnia, SAE ogółem, TRAE ogółem, TRAE 3. lub 4. stopnia / ≥ 3 . stopnia i TR-SAE.

Ograniczenia

W badaniu CheckMate 8HW kryteria włączenia dopuszczały możliwość włączenia pacjentów z nieoperacyjnym lub rozsiałym CRC, ale ostatecznie włączono wyłącznie pacjentów z rozsiałym CRC. Przeprowadzona analiza kliniczna nie dostarcza żadnych danych klinicznych dot. skuteczności i bezpieczeństwa dot. pacjentów w III stopniu zaawansowania z nieoperacyjnym CRC.

Nie opublikowano danych dotyczących przeżycia całkowitego ze względu na niedojrzałość danych w chwili przeprowadzenia analizy.

Szczegółowe opisy, istotne ograniczenia i wyniki włączonych do AKL badań oraz porównań pośrednich przedstawiono w Analizie Weryfikacyjnej i analizach Wnioskodawcy.

Propozycje instrumentów dzielenia ryzyka

Zaproponowano instrument dzielenia ryzyka (RSS),

Ocena ekonomiczna, w tym szacunek kosztów do uzyskiwanych efektów zdrowotnych

W ramach analizy ekonomicznej przeprowadzono analizę kosztów użyteczności (CUA) w dożywotnim horyzoncie czasowym. Poniżej przedstawiono wyniki z perspektywy płatnika publicznego (NFZ) z uwzględnieniem RSS.

Zgodnie z wynikami analizy ekonomicznej stosowanie NIV+IPI w miejsce PEM oraz ST

Wartości te znajdują się poniżej progu opłacalności, o którym mowa w ustawie o refundacji.

Przy wartości ICUR oszacowanej w analizie podstawowej, wartość progowa ceny zbytu netto każdego z wnioskowanych produktów leczniczych

Cena progowa wynosi:

- Opdivo (niwolumab), 1 fiol. à 10 ml, GTIN 05909991220518
  - [redacted] w porównaniu do ST oraz [redacted] w porównaniu do PEM;
- Opdivo (niwolumab), 1 fiol. à 4 ml, GTIN 05909991220501
  - [redacted] w porównaniu do ST oraz [redacted] w porównaniu do PEM;
- Yervoy (ipilimumab), 1 fiol. à 40 ml, GTIN 05909990872459
  - [redacted] w porównaniu do ST oraz [redacted] w porównaniu do z PEM;
- Yervoy (ipilimumab), 1 fiol. à 10 ml, GTIN 05909990872442
  - [redacted] w porównaniu do ST oraz [redacted] w porównaniu do z PEM.

Ograniczenia

Głównymi ograniczeniami analizy ekonomicznej są: brak badań bezpośrednio porównującego NIV+IPI i PEM oraz modelowanie w ramieniu ST - oparte na wynikach badania CheckMate 8HW niedojrzałych w zakresie OS. Należy również podkreślić brak danych klinicznych dotyczących pacjentów w III stopniu zaawansowania, przedstawione wyniki odnoszą się zatem jedynie do populacji z IV stopniu zaawansowania.

Obliczenia własne Agencji

Zgodnie z oszacowaniami analityków Agencji, uwzględniającymi [redacted]

[redacted] Oszacowany ICUR w wariancie z RSS z perspektywy NFZ dla porównania NIV+IPI vs ST wyniósł [redacted] natomiast dla porównania NIV+IPI vs PEM wyniósł [redacted]

Wskazanie czy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 907, z późn. zm.);

W ocenie Agencji nie zachodzą okoliczności art. 13 ust. 3 ustawy o refundacji.

Ocena wpływu na system ochrony zdrowia, w tym wpływu na budżet płatnika publicznego

Analiza wpływu na budżet została przeprowadzona w dwuletnim horyzoncie czasowym z perspektywy płatnika publicznego (NFZ).

Oszacowano liczbę pacjentów stosujących wnioskowaną technologię w scenariuszu nowym na [redacted] w I roku oraz [redacted] w II roku.

Wyniki analizy wskazują, że objęcie refundacją leków Opdivo (niwolumab) i Yervoy (ipilimumab) w ramach wnioskowanego wskazania spowoduje zmianę wydatków płatnika publicznego o:

- bez uwzględnienia RSS:
  - ok. 24,24 mln PLN w I roku refundacji;
  - ok. 84,33 mln PLN w II roku refundacji.
- z uwzględnieniem RSS:

[redacted]
[redacted]

Ograniczenia

Główne ograniczenia przeprowadzonej analizy wpływu na budżet wynikają z niepewności dot. szacunków populacji docelowej oraz przyjętego horyzontu czasowego, który może być niewystarczającego do ustalenia równowagi na rynku. Dodatkowo analiza uwzględnia łącznie pacjentów w III i IV stopniu zaawansowania, brak jest możliwości odniesienia się do kosztów poszczególnych składowych.

Uwagi do proponowanego instrumentu dzielenia ryzyka

Uwagi do programu lekowego

Ankietowany ekspert kliniczny nie zgłosił uwag do proponowanych zapisów programu lekowego.

Omówienie rozwiązań proponowanych w analizie racjonalizacyjnej

Nie dotyczy.

Omówienie rekomendacji wydawanych w odniesieniu do ocenianej technologii

Rekomendacje kliniczne

Schematy NIV+IPI [I,A] oraz PEM [I,A] są zalecane w wytycznych postępowania klinicznego w pierwszej linii leczenia pacjentów z chorobą przerzutową potwierdzonym statusem dMMR/MSI-H (ESMO 2025). Schematy NIV+IPI [2A] oraz PEM [2A] są zalecane w pierwszej linii leczenia pacjentów z chorobą zaawansowaną nieoperacyjną lub przerzutową i potwierdzonym statusem dMMR/MSI-H w wytycznych amerykańskich (NCCN 2025, w tym edycja polska NCCN 2025). W przypadku gdy intensywna terapia nie jest rekomendowana, skojarzenie NIV+IPI ma kategorię 2B ze względu na obawy dotyczące toksyczności (skojarzenie tych leków jest związana z poprawą przeżycia w nieoperacyjnym lub przerzutowym CRC, ale też z wyższą toksycznością). W wytycznych wskazano, iż terapia standardowa jest opcją w 1 linii tylko w przypadku przeciwwskazań do immunoterapii.

Rekomendacje refundacyjne

W wyniku wyszukiwania odnaleziono 3 rekomendacje pozytywne i 1 rekomendację negatywną. W rekomendacji angielskiej (NICE 2025) i kanadyjskiej (CDA-AMC 2025) zalecono, aby finansować leczenie NIV+IPI w populacji zgodnej z zarejestrowaną.

W rekomendacji francuskiej (HAS 2025) wydano pozytywną opinię dotyczącą refundacji wyłącznie w przypadku leczenia pierwszej linii u dorosłych pacjentów z przerzutowym rakiem jelita grubego (mCRC), którzy nie kwalifikują się do resekcji od samego początku, z dMMR/MSI-H. Negatywną opinię wydano w sprawie refundacji u pacjentów bez przerzutów (nieobjętych badaniem CheckMate 8HW).

W ramach oceny korzyści niemiecki IQWiG w 2025 r. wskazał w opinii na brak udowodnienia dodatkowej korzyści NIV+IPI względem PEM.

Podstawa przygotowania rekomendacji

Rekomendacja została przygotowana na podstawie zlecenia z dnia z dnia 31 sierpnia 2025 r. Ministra Zdrowia (znak pisma: PLR.4500.1125.2025.16.DWI, PLR.4500.1126.2025.15.DWI, PLR.4500.1127.2025.16.DWI, PLR.4500.1128.2025.16.DWI) w sprawie przygotowania rekomendacji Prezesa w sprawie objęcia refundacją produktów Opdivo (nivolumabum) oraz Yervoy (ipilimumabum) w ramach programu lekowego B.4. „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)” na podstawie art. 35 ust. 1. ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 907, z późn. zm.), po uzyskaniu stanowiska Rady Przejrzystości nr 174/2025 z dnia 1 grudnia 2025 r.

ZASTĘPCA PREZESA

Anna Kowalczyk

/dokument podpisany elektronicznie/

Piśmiennictwo

1. Stanowisko Rady Przejrzystości nr 174/2025 z dnia 1 grudnia 2025 roku w sprawie oceny leku Opdivo (nivolumab) w ramach programu lekowego „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)”.
2. Raport numer DCh.423.1.3.2025. Wniosek o objęcie refundacją leków Opdivo (nivolumab) oraz Yervoy (ipilimumab) w ramach programu lekowego „Leczenie chorych na raka jelita grubego (ICD-10: C18-C20)”. Data ukończenia: 20.11.2025 r.